

SAMENWERKEN IN HET WADDENGEBIED

WADDEN

visitwadden.nl

INLEIDING

Tijdens de Wad'n stroom sessie op Vlieland zijn de thema's gepresenteerd die dit jaar centraal staan bij het vermarkten van het Waddengebied. Samen met ondernemers en organisaties die een rol spelen in de beleving van de bezoekers, hebben we deze thema's besproken en ingekleurd. Met veel input, inspiratie en ideeën per thema gaan we er dit jaar enthousiast mee aan de slag. Uiteraard in goed overleg en afstemming met de hoofdrolspelers van het Waddengebied, jij als ondernemer, marketeer of vertegenwoordiger van jouw regio.

Dat is ook het hele idee achter deze serie bijeenkomsten, dat we juist in gesprek willen met jullie als ondernemers. Waar liggen jullie wensen en behoeften? Zodat we samen kunnen werken aan de ontwikkeling van ons unieke Waddengebied. En samen met jullie te kijken wat goed is voor de regionale economie, de bewoners en de omgeving waarin we werken, wonen en recreëren.

Dat alles is voor ons als Visit Wadden waardevolle informatie. Het bepaalt ook hoe we onze rol kunnen invullen naar onze doelgroep, de Nora van de Wadden, zodat zij het Waddengebied ontdekt en beleeft op de manier waarop we er met zijn allen beter van worden.

Dit document is een samenvatting van de sessie die 18 maart 2021 plaatsvond. Helaas geen fysieke ontmoeting, maar een geslaagde online bijeenkomst via Networkapp. Je kon kiezen uit de volgende thema's

- Smaak van de Wadden
- Voel je vrij op de Wadden
- Ode aan het Landschap
- Donkerte van de Wadden

Samenwerken in het Waddengebied

SMAAK VAN DE WADDEN

WADDEN

visitwadden.nl

SMAAK VAN DE WADDEN

De belangstelling voor gezond eten en drinken en duurzaam geproduceerd voedsel neemt toe. Gastronomie is niet langer elitair. Tegenwoordig is het voor veel mensen een onmisbaar aspect van hun vakantie of dagje uit. Food Tourism wordt wereldwijd steeds populairder en is – ook in ons land – vaker doorslaggevend bij het kiezen en boeken van een bestemming. Het verhaal Smaak van de Wadden sluit goed aan bij de kansen voor Food Tourism en gastronomie in het Waddengebied. En biedt bovenal veel kansen voor Wadden-ondernemers in de voedselketen.

TIJDENS DE SESSIE

De vraag is of we in het Waddengebied een ketenbrede aanpak kunnen opzetten rond Food Tourism en waddingastronomie, met jaarlijks een speciale Maand van het Waddenmenu waarin alles samenkomt. Kunnen we de hele supply- en value chain – van producenten van streekproducten, conservering, logistiek, marketing, onderwijs, koks en horeca, bewoners en bezoekers – meenemen in het unieke verhaal dat het Werelderfgoed Waddenzee te bieden heeft? Deze vragen dienen als leidraad van onze sessie Smaak van de Wadden.

UITKOMST

Er werd gezamenlijk vastgesteld dat er veel kansen liggen tot samenwerkingen. Ook merkt het VVV-kantoor dat er steeds meer vraag is naar Wadden Gastronomie. Samen met de deelnemers is er gekeken naar hoe je lokale producten in grote volumes kunt leveren en hoe lokale boeren hierin mee kunnen worden genomen. Er werd vastgesteld dat de norm 80- 20% niet haalbaar is volgens de meeste deelnemers daarom zou de verdeling 40- 60% met streekproducten beter passen. Uit deze sessie zijn een aantal ideeën voortgevloeid. De ondernemers hebben gebrainstormd en zijn zo op de volgende ideeën of tips gekomen.

IDEEËN

- VVV ziet zeker kansen om met regio Wadden samen te werken.
- ITGWO-ketens moeten korter.
- Hulp nodig voor opleidingen van koks en bediening voor het verhaal van de Smaak van de Wadden: laagdrempelig en leuk onderwijs.
- Kaasmaker Niels van Vlieland.
- Een imker.
- Plannen voor eetbaar onkruid/ zilte kruiden.
- Een streekmarkt.
- Een streekgebonden Wadden box voor thuisbezorging.

TIPS

- Proeflokaal Vlieland heeft eetbaar onkruid en is bijna het hele jaar beschikbaar.
- Verhouding 80/20 moet misschien wel 60/40% zijn.
- Bierbrouwer Bojan en Fortuyn willen meewerken
- Koffiebranderij Baken en st. Duurzaam & Circulair Vlieland.
- De Wilde Zeewier Weken
- Stortemelk heeft een eigen moestuin.
- Oesterzwammen in de bunkers.

CONTACT

Heb je nog meer ideeën? Laat het weten aan Visit Wadden via Karina Pool; karina@merkfryslan.nl

Wil je als ambassadeur meedoen met de gepresenteerde projecten? Neem dan contact op met Kees Terwisscha van Scheltinga; kterwisscha@schrijfburo.nl

Samenwerken in het Waddengebied

VOEL JE VRIJ OP DE WADDEN

WADDEN

visitwadden.nl

VOEL JE VRIJ OP DE WADDEN

In 2009 heeft UNESCO de Waddenzee tot Werelderfgoed uitgeroepen. Om deze bijzondere status te vieren is de Dag van het Wad in het leven geroepen. Met als doel om stil te staan bij de bijzonderheid van het gebied, mensen kennis te laten maken met de Waddenzee en de kwetsbaarheid onder de aandacht te brengen. Dit doen we samen met ondernemers, de ambassadeurs van het gebied.

TIJDENS DE SESSIE

We willen de bezoeker van de Dag van het Wad laten genieten van bijzondere activiteiten, naast het reguliere aanbod. En samen met jou gaan we op zoek naar deze speciale activiteiten. Kunnen jullie als ondernemers onderling samenwerken om een mooi programma neer te zetten? Wat kunnen wij doen om jullie te verbinden als partner aan het Waddenzee Werelderfgoed en zo als ambassadeur te laten fungeren. Is er voldoende kennis over het gebied, of kunnen we hierin faciliteren met bijvoorbeeld een partnerschapsprogramma? Deze vragen staan centraal tijdens de sessie van Voel je vrij op de Wadden.

UITKOMSTEN

Samen met de aanwezigen kwamen we tot de conclusie dat er bewustwording gecreëerd moet worden voor de 'nieuwe' badgasten. Ook is de verbreding van het seizoen besproken en verder was de betrokkenheid in het gebied erg groot onder de ondernemers. Tijdens de sessie is gebrainstormd en daar zijn de volgende ideeën uit voort gevloeid.

IDEEËN

- Voorlichting voor de 'nieuwe' gast op de boot starten.
- Tijdens de overtocht kun je al info verstrekken op een leuke behapbare manier.
- De randen van het seizoen beter benutten.
- Wadhoppen.
- Trainingen volgen in het naseizoen.
- Kwetsbaarheid van de Wadden vermelden op de website van het Toeristisch Platform Vlieland.
- Iets met Donkerte doen.
- De vogelposter van VBN in combinatie met een sterrenkaart.
- De focus op het bestedingspatroon verhogen in combinatie met seizoenverlenging.

CONTACT

Heb je meer ideeën voor de Dag van het Wad en activiteiten in de zomer? Neem dan contact op met Visit Wadden via Karina Pool; karina@merkfryslan.nl

Wil je meer weten over het partnerprogramma van Waddenzee Werelderfgoed? Neem dan contact op met Peter Ros; peter.ros@rvo.nl

Wil je meer informatie over de gastheerschapscursussen van de Waddenvereniging? Neem dan contact op met Renate de Backere; backere@waddenvereniging.nl

Samenwerken in het Waddengebied

ODE AAN HET LANDSCHAP

WADDEN

visitwadden.nl

ODE AAN HET LANDSCHAP

Kijk om je heen en je weet waar je bent. Je voelt altijd dat de Waddenzee dichtbij is. Ook als je haar niet ziet. Het is de geur, de wind, het schreeuwen van de meeuwen. Het Waddengebied inspireert mensen al eeuwen lang. Kunstenaars, wetenschappers, bewoners en iedereen die er op bezoek is. De Wadden vormen een uniek landschap met een rijkheid aan kleur, geur, vorm, smaak en klank. Verbonden door het altijd aanwezige tij, van de vruchtbare klei tot de hoogste duin.

Bij dat landschap willen we met de nieuwe verhaallijn Ode aan het landschap extra stilstaan en het unieke ervan vieren. Met omdenkers, creatieve, aanjagers en met jou.

TIJDENS DE SESSIE

Op welke manieren kun je het unieke landschap van Schiermonnikoog ervaren als bezoeker? Die vraag staat centraal. Waar kun je ernaar kijken als door de ogen van een kunstenaar? Welke (culturele) activiteiten of belevenissen moet onze doelgroep, de Nora van de Wadden, komen ervaren op het eiland? En hoe kan Ode als haakje voor nieuw te ontwikkelen activiteiten ingezet worden?

Met de aanwezige ondernemers hebben we een bucketlist samengesteld.

IDEEËN

- Wadlopen onder leiding van het bezoekerscentrum.
- Kunstroute.
- (film)Festivals en activiteiten van Podium Vlieland.
- Wadoesters rapen met Marian Woestenburg van Woesties.
- Culturele activiteiten bij Stortemelk, waaronder kinder- en buitengebeuren De Kleine Arena, Theaterweek en verschillende workshops.
- Jaarlijkse kunstroute met ateliers.
- Museum Tromp's Huys.

BUCKETLIST

- Pure magie in de zee: bekijk de zeevonk vanaf het strand.
- Into The Great Wide Open, met o.a. een kunstroute in het bos en duinen met lichtkunst.
- Ontdek de sterren van het Eurovisiesongfestival tijdens J'aime La Vlie.
- Geniet van de betoverende sterrenhemel, een echte Ode aan het Landschap. Via Infocentrum Noordwester kunnen verschillende excursies geboekt worden.
- Vogels kijken vanaf de Vogelkijkhut Dodemansbol, met uitzicht op het Wad.
- Ga mee dwalen over Vlieland met Stout Konijn.
- Concerten bij kaarslicht van nationale en internationale bekende topmusici in de Nicolaaskerk.
- Ga op pad met eilanddichter Gerda Posthumus, zij neemt je mee op Slauerhoff-Tour. Langs de gedenksteden met gedichten van dichter Slauerhoff.
- Logeren in één van de prachtige boshuisjes van Stortemelk, of de duurzame Bluecamp tenten (van spijkerstof) tijdens ITGWO.
- Bezoek de Bierbrouwerij van Vlieland: Fortuna Vlieland.

CONTACT

Heb je meer ideeën hoe we gezamenlijk een Ode aan het Landschap kunnen brengen?

Laat het ons weten via Karina Pool;
karina@merkfrylan.nl

Samenwerken in het Waddengebied

DONKERTE VAN DE WADDEN

WADDEN

visitwadden.nl

DONKERTE VAN DE WADDEN

In het laatste stukje ongerepte natuur van Nederland, het Werelderfgoed Waddenzee, kun je de echte donkerte van de nacht ervaren. Ver weg van alle kunstmatige lichtbronnen wordt het hier 's nacht zó donker dat je bij helder weer de Melkweg kan zien. In het Waddengebied liggen maar liefst twee Dark Sky Parken waar je deze zeldzame duisternis kan bewonderen: de Boschplaat op Terschelling en het Nationaal Park Lauwersmeer.

De donkere nacht is essentieel voor het welbevinden van mens en dier. Naast de schoonheid van een heldere sterrenhemel is het donker cruciaal voor de biodiversiteit van nachtdieren- en planten. Met het programma Donkerte van de Wadden laten we inwoners, recreanten en toeristen de kernkwaliteit duisternis ontdekken en ervaren.

TIJDENS DE SESSIE

Maak je kennis met de duisternis als kernkwaliteit van Werelderfgoed Waddenzee en de Waddenregio gericht op de ontwikkeling van duurzaam toerisme. Tijdens de sessie gaan we in op projecten voor en door ondernemers:

- Wad een Nachtleven! Nachtnatuur ontdekken en beleven.
- Nacht van het Wad. Beleef en behoud het donker van de Waddenregio.
- Productontwikkeling voor Ondernemers. Tools voor nachtbeleving.

UITKOMSTEN

Wat inspireert rond de kernkwaliteit duisternis, wat is ervoor nodig en hoe kun je meedoen. Een aantal vragen die we samen met de deelnemers beantwoorden. Er is veel interesse om samen te werken er zijn al meerdere activiteiten en excursies die uit samenwerkingen zijn ontstaan en worden aangeboden. Vanuit de deelnemers werd duidelijk gemaakt dat een sterrenkaart of poster erg handig zou zijn. Hier liggen dan ook mogelijkheden om dit te ontwikkelen. Samen met de deelnemers is gebrainstormd en daar is de volgende bucketlist uit voortgevloeid.

BUCKETLIST

- Wandeling sterrenkijken zelfstandig met een sterrenkaart en tips voor de beste plekjes of met amateur sterrenkundige.
- Boswandeling in de avond.
- Vuurtoren op de avond of zelfs in de nacht bezoeken.
- Nieuwe maantochten organiseren.
- Nacht vlinder avond organiseren.
- Sage- en legende avond.
- Met een verhalenverteller op pad (elk seizoen een verhaal).
- Met een vleermuizen detector op pad.
- Sterrenkijken vanuit de hangmat.

CONTACT

Heb je meer ideeën rondom de beleving van duisternis? Laat het weten aan Karina Pool van Visit Wadden; karina@merkfryslan.nl

Wil je meer weten over het project Donkerte van de Wadden? Neem dan contact op met Hinke Pietersma; H.Pietersma@fmf.frl

Samenwerken in het Waddengebied

HOE NU VERDER?

WADDEN

[visitwadden.nl](https://www.visitwadden.nl)

HOE NU VERDER

Heb je na het lezen van deze evaluatie nog meer tips of ideeën die nog niet staan beschreven? Is er nog ruimte voor feedback? Of weet je een mooi vervolg voor ondernemers naar aanleiding van deze sessie? Neem dan contact op met:

Holland boven Amsterdam

Marlies Groot
marlies@hollandbovenamsterdam.nl

Marketing Groningen

Mark van den Anker
m.vandenanker@marketinggroningen.nl

Merk Fryslân

Karina Pool
karina@merkfryslan.nl

VISIT WADDEN VOOR JOU

Hoe kan je zelf gebruik maken van de verhalen van Visit Wadden?

Dit kan door de Toolkit te gebruiken. De Toolkit is een pagina van Visit Wadden waar verhalen, foto's en video's opstaan die ondernemers mogen gebruiken. [Bekijk hier de Toolkit.](#)

Of vermeld de naam van je onderneming op de site van Visit Wadden met een goede tekst en sprekende foto's. [Klik hier voor meer informatie om je locatie aan te melden.](#)

VOLG ONS

[Meld je aan voor de nieuwsbrief](#) die eens per twee maanden verstuurd wordt, speciaal voor alle betrokkenen in het Waddengebied.

Of volg ons op de social media kanalen om op de hoogte te blijven:

[LinkedIn Visit Wadden](#)

[Twitter Visit Wadden](#)

